

ГО Український Екологічний Клуб
«ЗЕЛЕНА ХВИЛЯ»

ДВОРІЧНИЙ ЗВІТ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ
2018/2019

ЗМІСТ

Вступне слово.....	3
Про організацію: місія, девіз, цінності.....	4
Напрямки діяльності, членство у професійних мережах та співпраця.....	5
ПРОТИДІЯ ЗМІНАМ КЛІМАТУ. Проект «Адаптуючись до зміни клімату: міське озеленення на захисті мікроклімату житлових зон».....	6
ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА ДЛЯ МОЛОДІ:	
Проект «Екошкола».....	8
Проект «Починай з малого! Екосвідоме батьківство».....	10
Напрямок «Екологічні ігри»: проект «Не гарячкуй!» та інші заходи.....	12
Посилення інституційної спроможності та організаційний розвиток:	
Проект «Через власний розвиток до позитивних еко-змін у суспільстві».....	13
Короткий фінансовий звіт організації.....	14
Наша команда 2019.....	15

Вступне слово

Не побоюся назвати 2018-2019 роки визначальними в історії розвитку ГО УЕК «Зелена Хвиля».

Ми плідно та багато працювали, не тільки здійснюючи наші професійні мрії через реалізацію проектних напрямків, а й вперше за історію громадської організації провівши велику роботу зі стратегування та зміцнення внутрішньої структури командної роботи, наведення ладу у нашій «екологічній родині».

За ці два роки ми вивчали адаптаційні можливості міських екосистем щодо зміни клімату, розробляли екологічні ігри, брали участь у різноманітних тренінгах, конференціях та семінарах з екологічних питань, створили методичні напрацювання для позашкільних екологічних занять «Екошкола», працювали за підтримки благодійних фондів та екологічно свідомих бізнесів, залучали волонтерів та займалися адвокацією екологічних питань в Україні. Ми багато навчалися та навчали інших, наша команда зміцнила свій експертний потенціал та окреслила свої стратегічні цілі для плідної роботи на наступні три роки.

Тож, із великим натхненням ми йдемо вперед і кличемо тебе з собою до важливої подорожі в спільне безпечне й екологічне майбутнє.

Розвиваємось, зберігаючи природу!

Олександра Халаїм

Голова ГО УЕК «Зелена Хвиля»

contact@ecoclubua.com

+38 066 123 74 61

Про організацію

Громадська організація «Український екологічний клуб «Зелена Хвиля» – це команда професійних екологів, тренерів та активних учасників екологічного руху в Україні.

Ми діємо з 2008 року.

Місія: Заради майбутнього людства, й зокрема прийдешніх поколінь, зберігаємо природне навколишнє середовище й сприяємо зменшенню негативного впливу на довкілля через популяризацію екологічного способу життя й навчання дітей та дорослих.

Девіз: Жити екологічно: зелене світло – зеленим ідеям!

Наші цінності

- **Чесність.** Члени організації ведуть екологічний спосіб життя, який просувають в суспільстві.
- **Невимушений екоактивізм.** М'який підхід допоможе людям навчитися еко-відповідальності.
- **Професіоналізм.** Кожен працівник організації прагне високого професіоналізму у виконанні своїх обов'язків. Ми невпинно навчаємось і підвищуємо кваліфікацію.
- **Достовірність.** Зелена Хвиля завжди перевіряє інформацію, якою оперує в своїй діяльності, і протидіє недоброчесності та маніпуляціям **екологічними даними**.
- **Підтримка.** Підтримуємо екологічні ініціативи людей, організації, неформальних груп. Підтримуємо ініціативи членів організації, експертів та волонтерів.

Напрямки діяльності

- ✚ **Освіта для сталого розвитку** (впровадження ігрового методу в екоосвіту);
- ✚ **Адвокація екологічної освіти;**
- ✚ **Протидія зміні клімату** (громадський активізм та наукові дослідження з ролі міського озеленення);
- ✚ **Екологічні аспекти соціальної відповідальності бізнесу** (впровадження ідеї зеленого офісу в роботу організацій);
- ✚ **Підтримка екологічних суспільних ініціатив.**

Членство у національних і міжнародних мережах, співпраця

- з 2019 року член Міжнародної кліматичної мережі (регіон Східна Європа, Кавказ, Центральна Азія): [CAN BEKЦА](#)
- з 2019 року організація має статус спостерігача Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату.
- з 2014 року член [Української кліматичної мережі \(УКМ\)](#). В рамках співпраці бере участь у щорічних зборах, голосуванні та роботі у напрямку освіти і адаптації до зміни клімату.
- співпраця з Дунайсько-Карпатською програмою WWF International (з листопада 2014).
- у 2013 першою ГО в Україні отримала статус NGO – National supporter of [Gold Standard](#) в Україні, може брати участь у громадських слуханнях та офіційно надавати свої коментарі щодо проектів, які скорочують викиди парникових газів і сприяють сталому розвитку та які подаються на сертифікацію Gold Standard.
- з 2010 року член [Глобального договору ООН](#) в Україні

Оновлена структура ГО УЕК «Зелена Хвиля» (2019)

ПРОТИДІЯ ЗМІНАМ КЛІМАТУ

Адаптуючись до зміни клімату: міське озеленення на захисті мікроклімату житлових зон

У рамках [проекту](#) група дослідників із провідних національних наукових інститутів вивчала роль міських зелених зон у захисті мешканців Києва від негативних проявів кліматичних змін (хвиль тепла та аномальних температур повітря влітку). Для цього у липні-серпні 2018 у житлових районах Києва з різним рівнем озеленення за спекотних та комфортних погодних умов було проаналізовано:

- характер та ефективність затінення двору деревами та будинками;
- добову динаміку температури повітря на відкритому сонці та під деревами;
- фізіологічну активність різних видів міських дерев.

Наша команда обрала 4 житлові двори Голосіївського району міста з різним рівнем озеленення: 13%, 21%, 25% та 33%. Проведено **3 блоки досліджень**:

1. Вимірювання динаміки температури повітря (16 автономних портативних датчиків розташовані на об'єктах відкритого сонця, деревах з помірним та сильним затіненням, цілодобове вимірювання температури кожні 10 хв., 14 днів);
2. Теплова зйомка дворів з БПЛА (квадрокоптером DJI Inspire-1 з тепловізором Flir Vue Pro R з висоти 100 м);
3. Вимірювання інтенсивності фотосинтезу 4 видів дерев, що зустрічаються у житлових дворах Києва (липа, акація, верба, клен), за спекотних та комфортних погодних умов.

Дослідження показали, що негативний ефект «хвиль тепла» влітку може бути значним чином знижений за рахунок правильного розташування дерев із врахуванням затінення від будівель. І навпаки – дерева, висаджені в постійній тіні будівель, забезпечують меншу користь у формуванні мікроклімату.

Комбінація різних рівнів озеленення (дерева / чагарники / газон) у житлових районах є більш ефективною з точки зору охолодження території у спеку порівняно з пріоритетом висадки лише дерев. Навіть великі дерева, але розташовані в постійно затіненому куточку житлового двору, не відіграють великої ролі у формуванні комфортного мікроклімату під час літніх «хвиль тепла», якщо поблизу є великі відкриті простори з асфальтовим або ґрунтовим покриттям.

Загальні висновки дослідження:

- Зміна клімату – це наша реальність. Для комфортного життя у житлових дворах багатоповерхової забудови потрібно берегти кожне дерево!
- Згідно з «ДБН Б.2.2-12: 2018. Планування і забудова територій», рівень озеленення для територій житлової забудови у населених пунктах має складати не менше **25%** площі. ДСП 173 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» зазначають, що це покриття має становити **40%**.
- На нашу думку, рівень озеленення житлових районів міста має становити **мінімум 30 %** площі території.
- Потрібно враховувати толерантність видів паркових дерев до спеки та характер затінення кожного двору при плануванні озеленення.
- Проводити консультативну роботу з ОСББ та комунальними службами щодо врахування проявів зміни клімату в роботі з озеленення.

[Дивіться відео про нашу роботу](#) та візуалізацію результатів дослідження!

Дослідження проводилось за підтримки [National Geographic Society](#) Explorers Program @insidenatgeo

Дослідницька група:

1. Олександра Халаїм, кандидат біологічних наук, ГО Український екологічний клуб «Зелена Хвиля» (National Geographic Society grantee)
 2. Тарас Казанцев, кандидат біологічних наук, Центр аерокосмічних досліджень Землі ІГН НАНУ
 3. Олександр Поліщук, кандидат біологічних наук, Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАНУ
 4. Ігор Панас, Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАНУ
 5. Олена Забарна, Національний університет «Києво-Могилянська академія»
- За технічну підтримку дослідження висловлюємо подяку [DroniUA](#)

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА ДЛЯ МОЛОДІ: Проект «Екошкола»

ПАТ «Фармак» спільно з ГО УЕК «Зелена Хвиля» у 2018-2019 н.р. створили та проводять серію позашкільних занять з екоосвіти для середньої та старшої школи.

Мета проекту – об'єднання та створення екологічного активу молодіжної спільноти міста, популяризація екологічного способу життя серед молоді й підвищення культури ресурсо- та енергозбереження.

Програма занять викладена у 4х тематичних блоках (детальніший опис – у [презентації](#)):

- (1) «Я і Природа» (вплив людини на природні екосистеми, глобальні виклики і екологічні проблеми ХХІ ст.);
- (2) «Природа і Я» (розуміння взаємозв'язків в природі та місця людини в екосистемі);
- (3) «Я і Енергія» (джерела енергії, енергоефективність);
- (4) «Проектний менеджмент» (основи складання проектних заявок та

формулювання ідей екологічних проектів).

Завершальним етапом проведення Екошколи є конкурс проектних заявок серед шкіл, три найкращі з яких отримують фінансову підтримку від ПАТ Фармак. Навчання направлене на реалізацію екологічних проектів в школі та започаткування екологічної ініціативи у своєму місті.

Пояснення інформації в кожному тематичному блоці відбувається у форматі екологічних ігор та із застосуванням інтерактивних методів навчання. Наше гасло – «Ні нудним лекціям!» Для засвоєння нової інформації віддається перевага діяльності не тренера, а учнів, особистий досвід яких є основою для навчання.

ГО УЕК «Зелена Хвиля» є розробниками методичних рекомендацій та змістовної програми проекту. Навчальний посібник «Екошкола» отримав схвалення МОН для використання у загальноосвітніх навчальних закладах (протокол №21 від 12 грудня 2018 р., протокол №6 від 14 грудня 2018 р.)

Часовий перебіг проекту:

2018-2019 н.р.:

Організація та проведення серії позашкільних занять з екоосвіти для 6-11 кл. у Києві (10 шкіл Подільського району) та Шостці (10 шкіл міста).

2019-2020 н.р.:

Створення та модерація освітньої Інтернет-платформи дистанційного навчання «Екошкола»: <https://ecoschool.com.ua/>

Більше про проект та його реалізацію ви можете дізнатися на офіційній фейсбук сторінці Екошколи: <https://www.facebook.com/EcoschoolFarmak/>

Проект «Починай з малого! Екосвідоме батьківство»

Як професійні тренери з екоосвіти з 5+річним стажем, із власного досвіду розуміємо, наскільки важливою є емоційна прив'язаність до природи для формування екологічної свідомості. Відчуття природного довкілля та усвідомлення цінності ресурсів вже в ранньому віці є вкрай важливим в умовах світової екологічної кризи.

Частина нашої команди, будучи батьками, стикається зі традиційним світом величезних трат матеріальних та нематеріальних ресурсів на покупки іграшок, на пошуки того, “як корисно провести час із дитиною/топ-10 ігор із дитям/рухомі ігри на дворі/що робити у дощ вдома...”. Методики раннього розвитку, мистецтво, спорт – ми прагнемо вибрати дітям найкращі рішення. Саме це різноманіття екологічних та здорових «замінників» традиційним розважальним центрам спонукало нас розробити єдину та комплексну програму, розраховану на вихователів дитячих садочків та батьків із малюками (від 3 до 5 років) – **«Починай із малого!»**.

Наші задачі:

- Допомогти батькам жити разом з дітьми екологічно
- Дати відповіді на питання: Які екологічні проблеми загрожують планеті та нам в найближчому майбутньому?
 - Вивчити корисний і важливий у наших реаліях досвід інших держав.
 - Допомогти батькам сформувати своє бачення та підхід у питанні: як підвищити якість дозвілля з дітьми за допомогою екоосвіти?
 - Дослідити разом з батьками можливості екологізації життєвого простору
 - Надати батькам інструментарій ігрової взаємодії з дітьми на та у природі.

Цей проект передбачає серію із тренінгів для батьків та вихователів. **Мета тренінгів** – надати практичні поради і методики, що дозволяють розповісти про складні речі простими словами, передати дітям базові знання про важливість ресурсів (вода, електроенергія, папір та харчові відходи) та поради щодо їхнього сталого використання (компостування, апсайклінг) в ігровому та інтерактивному форматі. Ми пропонуємо ненав'язливе поєднання теоретичної та практичної програми, після якої ви отримаєте

знання, вміння та навички екооптимізації простору в домі та навколо нього, перелік ігор та вправ, які спрямовані на розвиток екологічних свідомості та діяльності не тільки дітей, а й батьків, і відповідь на одвічне питання – у що ж і як погратися зі своїм дітям.

Одна з координаторок проекту, **Злата Михальчук** – практичний психолог, ведуча тренінгів для мам про мам, адаптованих у формат роботи разом з дітьми, ведуча Мамо-Мафії, мама у «майже декреті» та стажер ГО УЕК «Зелена Хвиля», так каже про екосвідоме батьківство:

“З народженням сина, думала я, наші спроби та дії у напрямку до життя Zero Waste зійдуть на нівель. Але ні! Звісно, не без нюансів, та все виявилось не таким страшним, як думалося тоді. Так, моя сім'я не може себе назвати цілковитими «зеро-вейстерами», проте ми сортуємо вторсировину, а малюк допомагає нам в цьому. Намагаємося компостувати, по максимуму використовуємо речі повторно, досліджуємо світ ігор з пластиком і без, наскільки це можливо. А ще я мрію про завод із переробки підгузків в Україні, та інші об'єкти екологічної інфраструктури у нашій державі. Мабуть, саме тому робила і роблю кроки, які, надіюся, сприяють цьому. Точно є речі, яких ми не знаємо, не робимо, екорішення, яким дивуємося, але я точно знаю, що хочу кращого світу не тільки для сина, потенційних онуків, а для самої себе. Бо чисте довкілля – це не щось, де, колись і завтра, а це моє життя на цій планеті тут і сьогодні”.

Напрямок «Екологічні ігри»: Розробка та розповсюдження

1. Розроблено, перекладено з англійської та адаптовано до використання в Україні **2 нові гри**; використовується активно **біля 7 настільних екологічних ігор та біля 15 рухливих**.
2. На сайті ГО [створено сторінку](#) для продажу друкованої версії ігор та вільного завантаження електронної версії ігор та посібника з іграми.
3. Продано **14 комплектів ігор за 08-12.2019**
4. Триває **робота з перекладу ще 2-3 ігор**.

Напрямок «Екологічні ігри»: Проект «Не гарячкуй!»

У **2018-2019** ми стали частиною міжнародного проекту з популяризації настільної гри про міжнародні кліматичні перемовини [“Keep Cool”](#) (українською «Не гарячкуй!»), що виконувався у Східній Європі (Республіка Молдова, Румунія та Україна).

У рамках проекту розроблено програму та проведено 3 тренінги для фасилітаторів (Київ, Львів, Полтава) для щонайменш 40 учасників: 4 настільні гри та 2 інтерактивних пакети (Green Pack, Citizen Pack).

Проведено більше 10 ігрових сесій з “Keep Cool” в Україні: Києві, Львові, Івано-Франківську, Полтаві, Харкові та в Швеції: у Стокгольмі, у Вісбю та на Балтійському морі.

Проект реалізовано за підтримки Deutsche Bundesstiftung Umwelt DBU, Humboldt University Berlin (Німеччина), NGO “Ecovisio” (Молдова) у співпраці з партнерською мережею «Освіта в інтересах сталого розвитку в Україні».

Напрямок «Екологічні ігри»: інші заходи

1. **8-12.05.2019**, [29й Всеукраїнський Збір - Похід "Козацькими шляхами"](#) с. Виграїв. Наметовий табір, **близько 1000 дітей**, підлітків, волонтерів, скаутів з усієї України.
2. **01.06.2019**, Громадський захід [«Моя чиста громада»](#): 100 учасників та 30 сеансів еко-ігор за три години! За підтримки [ULEAB](#) з Європою у Великодиммерській ОТГ.
3. **5-7.08.2019** [літній табір](#) приватної школи «Безмеж»
4. **12.10.2019**, [IV Форум М18](#) «Менші 18 – ми можемо більше!»

ПОСИЛЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ:

Проект «Через власний розвиток до позитивних еко-змін у суспільстві»

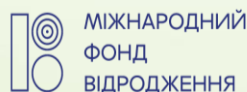
Програма «Підвищення організаційної спроможності інститутів громадянського суспільства, які працюють в екологічній сфері» ERAIU

Проект виконується з вересня 2019 по квітень 2020 (1 етап) в межах Ініціативи з розвитку екологічної політики й адвокації в Україні, що здійснюється Міжнародним фондом “Відродження” за фінансової підтримки Швеції.

Ініціатива спрямована на розвиток інститутів громадянського суспільства – інституційно спроможних, з доброчесним управлінням, підзвітних та визнаних в екологічній спільноті – які зможуть сприяти реформам в Україні через впровадження екологічних політик і здійснення адвокаційних заходів на захист довкілля.

Основні напрямки:

- Реструктуризація ГО у напрямку розділення рівнів урядування (governance) і менеджменту (дирекція): Правління / Рада Організації / Загальні Збори;
- Розробка та впровадження процедурних документів (положення про конфлікт інтересів, процедура делегування повноважень, порядок закупівель, посадові обов'язки для персоналу та зовнішніх експертів, положення про внутрішню та зовнішню комунікацію тощо);
- Посилення інституційної спроможності (стратегія розвитку 2023, фандрейзинговий план 2023, тренінги з комунікації, юр. питань, фін.менеджменту, маркетингу, екологічних знань);
- Посилення технічної бази (ноутбук, Windows, Office, 1C), оновлення сайту.

Короткий фінансовий звіт

Загальний бюджет 2019: 230,26 тис грн, з них:

1. Консультаційні послуги експертів - 34,1 тис. грн
2. Прямі витрати на реалізацію проектів - 23, 9 тис. грн
3. Послуги банку — 7,8 тис.грн
4. Витрати на оплату праці — 74,5 тис. грн
5. Соціальні відрахування - 39,8 тис. грн.
6. Програмне забезпечення — 8 тис. грн
7. Придбання основних засобів - 10 тис. грн
8. Бухгалтерське обслуговування — 27,06 тис. грн
9. Хостинг і підтримка сайту - 2,5 тис грн
10. Інші витрати — 2,6 тис грн

Фінансування за 2018 – 257.9 тис. грн.

Фінансування за 2019 - 253,8 тис. грн

#	Назва проекту	Донор, розмір фінансування	Часовий проміжок
1	Розповсюдження гри «Кеер Cool» / «Не гарячкуй!»	NGO Ecovisio, Moldova 5000 EUR	Квітень 2018 - грудень 2019
2	"Моя чиста громада"	U-LEAD, GIZ 53,3 тис. грн.	Квітень-червень 2019
3	Проект з оргрозвитку ЕРАІУ	МФ «Відродження» 145.3 тис. грн.	Вересень 2019 – квітень 2020
4	Проект «Екошкола»: екоосвітня онлайн платформа	АТ «Фармак» 32.7 тис. грн.	Квітень-червень 2020
5	Благодійні внески	55,2 тис. грн.	2019 р.

Наша команда - 2019

Шлапак Микола Юрійович

Потрійна Марина Леонідівна

Юрків Лілія Ярославівна

Сіда Оксана Анатоліївна

Кравченко Оксана Михайлівна

Бановська Ольга Вікторівна

Стець Галина Василівна

Михальчук Галина Олегівна

Санківська Ірина Мечиславівна

Київ, 2019

